

พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณี
ในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย
Behavior and Needs of Thai Tourists towards Geo-Tourism in the Area of Thailand Geo-park

อำนวยการ วรญาณกุล¹ วาริชต์ มัชฌิมบุรุษ¹ ประกอบศิริ ภักดีพินิจ¹
และ กรณินทร์รัตน์ คะวัตกุล¹

¹คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Amnoui Wallayankun¹ Warach Madhyamapurush¹ Prakobsiri Pakdeepinit¹
and Krantharat Khawatkun¹

¹School of Business and Communication Arts, University of Payao

วันที่รับ (Received) : 21 January 2024
วันที่แก้ไขเสร็จ (Revised) : 21 February 2024
วันที่ตอบรับ (Accepted) : 22 February 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีโลกในประเทศไทย โดยใช้วิธีระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น เครื่องมือคือแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทยมาก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาในครั้งนี้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ร่วมกับครอบครัวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ต่ำกว่า 1,000 บาท และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุดคือพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ หากกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา นักท่องเที่ยวจะนึกถึงซากฟอสซิลดึกดำบรรพ์เป็นอันดับแรก โดยข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับมาจากคนรอบตัว เช่น เพื่อน ครอบครัว และผลจากการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย ในภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีระดับความต้องการมากที่สุดในด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว (Activities) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49 รองลงมาคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 ความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.32 สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.27 ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว (Safety) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.24 และการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.10 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงธรณี, อุทยานธรณีโลกประเทศไทย, พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว

Abstract

This research aimed to study the behaviors and needs of Thai tourists towards geotourism in Thailand's Global Geopark areas. The study employed quantitative research methodology with a sample of 400 respondents using convenience sampling which is a non-probability sampling

technique. The research instrument was a questionnaire validated by five tourism experts. Data were analyzed using descriptive statistics. The study found that the majority of Thai tourists had never traveled for geotourism in Thailand's Global Geoparks before. Their purpose for traveling was to relax with family during weekends. Travel spending was less than 1,000 baht, and the most popular type of geotourism among tourists was recreation. Additionally, when discussing geological tourism attractions, tourists first thought of ancient fossils. Most tourists received information about geotourism destinations from people around them, such as friends and family. The study of Thai tourists' needs towards geotourism in Thailand's Global Geopark areas revealed that, overall, tourists had the highest level of demand for activities at tourist attractions, with a mean score of 4.49, followed by attractions at tourist destinations with a mean score of 4.40, accessibility with a mean score of 4.32, amenities at tourist attractions with a mean score of 4.27, safety at tourist attractions with a mean score of 4.24, and accommodation services at tourist attractions with a mean score of 4.10, respectively.

Keywords: Geotourism, Thailand global geopark, Behaviors and needs of tourists

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-tourism) เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติที่เน้นลักษณะทางธรณีวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว มีความคล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร แตกต่างกันตรงที่การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาจะเน้นลักษณะกระบวนการทางธรณีวิทยาที่ต้องการจะสื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจเป็นหลักภายใต้เป้าหมายสูงสุดคือ แหล่งธรณีวิทยาและแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยา ได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยชนา คำชา, 2555)

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ให้คุณค่ากับอุทยานธรณี และมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งอุทยานธรณีเพื่อการอนุรักษ์และผลักดันแหล่งทรัพยากรธรณีวิทยา โดยได้เริ่มดำเนินการสร้างเครือข่ายอุทยานธรณีระดับโลก (Global Geo-parks Network: GGN) เป็นโครงการด้านการอนุรักษ์มรดกทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม เพื่อเกิดการรวมกลุ่ม และเสริมสร้างความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์โลก เพิ่มมูลค่าและอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยา สร้างอาชีพ และสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น ปัจจุบันมีสมาชิกอุทยานธรณีระดับโลกจำนวน 177 แห่งจาก 46 ประเทศทั่วโลก ปัจจุบันอุทยานธรณีโลกในประเทศไทยที่มีการขึ้นทะเบียนจากยูเนสโก มีทั้งหมด 2 แห่ง คือ 1) อุทยานธรณีสตูล เป็นอุทยานธรณีโลกแห่งแรกของประเทศไทยในปี พ.ศ.2561 และ 2) โครงการ จีโอพาร์ค ได้รับการรับรองให้เป็นอุทยานธรณีโลกแห่งที่สองของประเทศไทยในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566 (วิกิพีเดีย, 2567)

อุทยานธรณีโลกสตูล ได้รับการประกาศเป็นอุทยานธรณีระดับประเทศ ในปี พ.ศ. 2559 และองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศให้อุทยานธรณีสตูลเป็นอุทยานธรณีโลก หรือ Satun UNESCO Global Geo-park แห่งแรกของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นอุทยานธรณีโลกประเทศที่ 36 ของโลก และเป็นแหล่งที่ 5 ของอาเซียนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Nature Tourism) และเชิงธรณีวิทยา (Geo-Tourism) มีพื้นที่ครอบคลุม 4 อำเภอของจังหวัดสตูล ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอมะนัง อำเภอลง และอำเภอเมืองสตูล มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ คือ เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง-ราวี เกาะหินงาม เกาะไข่ และเกาะตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ คือ เกาะบุโหลน เกาะลิคิ หมู่เกาะเภตรา และชายหาดปากบารา เป็นต้น เนื่องจากความโดดเด่นทั้งลักษณะภูมิประเทศและธรรมชาติของจังหวัดสตูล ที่มีลักษณะเป็นเทือกเขาหินปูน มี

เกาะน้อยใหญ่ และชายหาดที่สวยงาม ทำให้ก่อเกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ภายใต้ธรรมชาติ และทรัพยากรที่สมบูรณ์ ทั้งยังปรากฏหลักฐานซากฟอสซิลที่บ่งชี้อายุทางธรณีวิทยา และจากการประกาศให้เป็นอุทยานธรณีโลกของอุทยานธรณีสตูลในครั้งนี้ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นในเชิง การท่องเที่ยวภายใต้การประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกของทางยูเนสโก (คณวัศ สุวรรณวงศ์, 2564)

อุทยานธรณีโคราช หรือ โคราชจีโอพาร์ค (Khorat Geo-park) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีและเชิงอนุรักษ์แห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ประกาศให้เป็นจีโอพาร์คระดับจังหวัดเมื่อปี พ.ศ. 2558 และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้มีมติรับรองให้โคราชจีโอพาร์คเป็นอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geo-park) ในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2566 ส่งผลให้จังหวัดนครราชสีมากลายเป็นอุทยานธรณีโลกแห่งที่ 2 ของประเทศไทย และเป็นเมืองที่ 4 ของโลกต่อจากประเทศอิตาลี เกาหลีใต้ และจีน ที่มีดินแดนแห่ง 3 มงกุฎของยูเนสโก (Triple Crown) ในจังหวัดเดียวกัน (แพรวพรรณ ศิริเลิศ, 2566) โดยโคราช จีโอพาร์ค มีลักษณะภูมิประเทศคuesta (Cuesta) หรือเขารูปอู้นี้ จำนวนมากกว่า 20 เขา ในพื้นที่จีโอพาร์ค นอกจากนั้นยังมีซากดึกดำบรรพ์คือ ฟอสซิลไดโนเสาร์และสัตว์ร่วมยุคจำนวนมากและหลากหลายชนิด ฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์และสัตว์ร่วมยุค รวมทั้งไม้กลายเป็นหินที่สะสมตัวอยู่ในชั้นตะกอนร่วน กรวดทราย จนอาจกล่าวได้ว่า เมืองโคราช คือ มหานครแห่งบรรพชีวินของโลก หรือเวิลด์พาลีออนโตโพลิส (World Paleontopolis) (ประเทือง จินตสกุล, 2561) ดังนั้น การท่องเที่ยวโคราชจีโอพาร์ค จะเน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงธรณีแบบยั่งยืน ซึ่งจะทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์มรดกทางธรณีในท้องถิ่น ทั้งในรูปงานอาชีพบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น การผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรหัตถกรรมของท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ รวมทั้งงานอาชีพใหม่ที่เกิดจากการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวจากภาครัฐและภาคเอกชน ด้วยการที่อุทยานธรณีโคราชมียุทธศาสตร์ท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเป็นเอกลักษณ์ จึงทำให้เป็นที่น่าสนใจดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานธรณีโคราชมามากมาย (สุชญา จันทรแสง และ มลลิกา ธรรมจริยวัฒน์, 2561)

Newsome et al. (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “The nature and management of geo-tourism: A case study of two established iconic geo-tourism destination” แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงธรณี มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในระดับสากล ปัจจัยที่สำคัญคือ สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในด้านการท่องเที่ยวเชิงธรณี หรือการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของเว็บไซต์ทางธรณีวิทยา สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน แต่ถ้าไม่จัดการอย่างมีประสิทธิภาพสามารถก่อให้เกิดภัยคุกคามโดยตรงต่อทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณี นอกจากนี้ปัญหานี้พบส่วนใหญ่ในแหล่งท่องเที่ยวคือการขาดมาตรฐานในการรองรับกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ขาดรายการนำเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และการขนส่งสาธารณะ นำนักท่องเที่ยวเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม และความโดดเด่นทางธรณีวิทยา วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานธรณีมีความเป็นธรรมชาติ ไม่แออัด ค่าครองชีพถูก การบริการดี ผู้คนเป็นมิตร มีสิ่งอำนวยความสะดวก ป้ายบอกทาง และกระบวนการสื่อความหมาย สิ่งนี้นักท่องเที่ยวต้องการเพิ่มคือสมรรถนะการสื่อความหมายให้มีความรู้และอาสาสมัครนำเที่ยว (ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง และคณะ, 2563)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการการท่องเที่ยวและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีเป็นอย่างมาก ซึ่งหากขาดความเข้าใจในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวรวมถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ย่อมส่งผลให้การจัดการการท่องเที่ยวไม่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และไม่เกิดการกลับมาใช้บริการท่องเที่ยวซ้ำอีก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานธรณีโลกของประเทศไทย เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนนโยบาย ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง วางกลยุทธ์ รวมถึงเป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงธรณีของอุทยานธรณีของประเทศไทยในแหล่งอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีโลกในประเทศไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงธรณี

การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาถูกกล่าวขึ้นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษ โดย Hose (1995) นำเสนอว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ได้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับธรณีวิทยาและธรณีสัณฐานของพื้นที่ นอกเหนือจากการชื่นชมทางสุนทรียภาพ เป็นการท่องเที่ยวที่สร้างจิตสำนึกการเรียนรู้การอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและความหลากหลายทางธรณีวิทยา รวมไปถึงการเสริมสร้างความเข้าใจในวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับโลก (Newsome & Dowling, 2010) โดยกรอบความคิดและขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) รูปแบบลักษณะปรากฏทางธรณีวิทยา 2) กระบวนการเกิดรูปแบบที่สัมพันธ์กับระบบพลวัตของโลก และ 3) การจัดการการท่องเที่ยวที่เน้นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว (Dowling & Newsome, 2005) จากคำนิยามและกรอบความคิดและขอบเขตของการท่องเที่ยวนำไปสู่การกำหนด องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา อันได้แก่ ลักษณะทางธรณีวิทยาและแหล่งธรณีวิทยา ธรรมชาติวัฒนธรรมและชุมชนท้องถิ่น และการจัดการการท่องเที่ยว (ณฐพรธรณ พวงยะ, 2563)

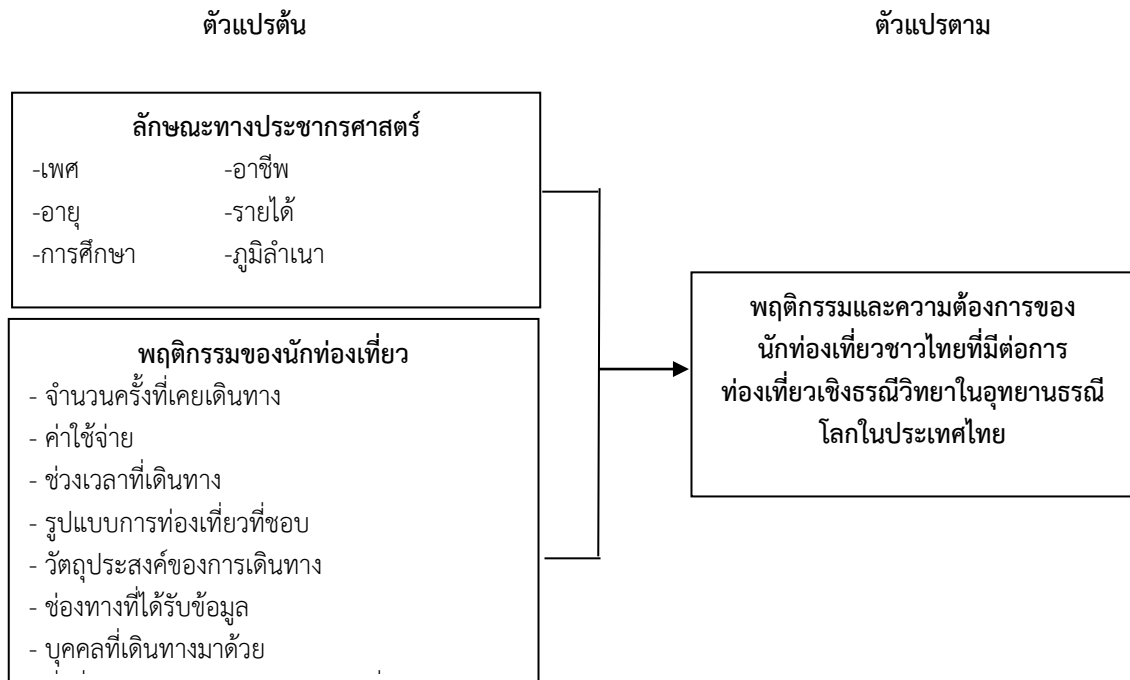
แนวคิดเรื่องพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเป็นการแสดงออกลักษณะการกระทำของนักท่องเที่ยวนั้น ๆ โดยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประชากรศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การเมือง สื่อมวลชน เวลา สภาวะและสุขภาพ และเทคโนโลยี ประเภทของพฤติกรรมสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายในที่เจ้าของพฤติกรรมรู้ตัว เป็นกระบวนการของสมอง บุคคลอื่นไม่สามารถรับรู้ได้โดยตรงถ้าไม่แสดงออก และพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมามบุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้ (ประสิทธิ์ ทองอุ่น, 2542)

ทฤษฎีองค์ประกอบของการท่องเที่ยว (5A)

ปัจจัย 5A ที่แสดงถึงความต้องการที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จโดย Dickman (1996) กล่าวว่า สิ่งที่น่าสนใจ จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น ซึ่งสามารถแบ่งแยกเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา หาดทราย ชายหาด ภูเขา อุทยานแห่งชาติ เทศกาลต่าง ๆ หรือสถานที่ที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่น่าสนใจ และโดยทั่วไปสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมักจะมีสิ่งดึงดูดใจมากกว่าหนึ่งอย่าง อาทิ อุทยานประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่า เช่น สถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ ความเป็นมาประวัติศาสตร์ ฯลฯ ดังนั้นองค์ประกอบของการท่องเที่ยว (5A) จึงประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรม ความสะดวกในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก และที่พัก (Dickman, 1996)

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดข้างต้น การใช้ทฤษฎีประชากรศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิฐานะ (กอบกาญจน์ เจริญทอง, 2556) และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง มาใช้ในการกำหนดเป็นตัวแปรต้น เพื่อนำไปสู่ผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่นอน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยทั่วไปที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลหรือนราธิวาส ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2566 โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมี ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 423 คน และเมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะของคำถามปลายปิด (Close - end Questions) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือจากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา ทฤษฎีแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิฐานะ เพื่อเป็นการ

วัดความเชื่อถือของข้อมูล และเป็นข้อมูลอ้างอิงในการวิจัย 2) พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาของนักท่องเที่ยวเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 3) ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (5A+S) และ 4) ข้อเสนอแนะเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ จำนวน 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และใช้เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนของแบบสอบถาม ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of consistency : IOC) ของผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้ค่าของ IOC อยู่ในช่วงค่า 0.60 – 1.00 ซึ่งบ่งชี้ว่าเครื่องมือนี้มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในระดับที่ใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั่วไปที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในพื้นที่อุทยานธรณีโลกในประเทศไทย ได้แก่ อุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล หรือโคราช จีโอปาร์ค จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 423 ตัวอย่าง และเมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทย

ผลการวิจัย

ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.50) ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 26.25) รองลงมาคือ ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 18.75) ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 46.25) รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 38.75) อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท (ร้อยละ 26.50) รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 25.50) รายได้ต่อเดือน พบว่า มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 26.00) มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่มีรายได้ (ร้อยละ 21.25) และภูมิลำเนาที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่มากที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 38.50) รองลงมา คือ ภาคกลาง (ร้อยละ 24.25) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ (n=400)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	158	39.50
หญิง	242	60.50
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 20	75	18.75
20 - 30	105	26.25
31 - 40	71	17.75
41 - 50	64	16.00

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
51 - 60	39	9.75
61 ปี ขึ้นไป	46	11.05
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	155	38.75
ปริญญาตรี	185	46.25
ปริญญาโท	41	10.25
ปริญญาเอก	19	4.75
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	102	25.50
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	106	26.50
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	73	18.25
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	63	15.75
เกษียณอายุ	39	9.75
แม่บ้าน	12	3.00
อื่น ๆ (เกษตรกร, ว่างาน ฯลฯ)	5	1.25
รายได้ (บาท/เดือน)		
ไม่มีรายได้	85	21.25
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000	30	7.50
10,001 – 20,000	104	26.00
20,001 – 30,000	79	19.75
30,001 – 40,000	41	10.25
ภูมิสำเนา		
ภาคเหนือ	41	10.25
ภาคกลาง	97	24.25
ภาคตะวันออก	29	7.25
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	154	38.50
ภาคตะวันตก	6	1.50
ภาคใต้	73	18.25
รวม	400	100.00

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา หากไม่รวมการเดินทางครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทย (ร้อยละ 44.00) รองลงมา เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา 1 ครั้ง (ร้อยละ 24.00) ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (ร้อยละ 54.75) รองลงมาคือ เดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันธรรมดา (ร้อยละ 25.50) วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาในครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 42.00) รองลงมาคือ เพื่อศึกษาหาความรู้ (ร้อยละ 19.25) สำหรับบุคคลที่เดินทางมาพร้อมกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เดินทางมากับครอบครัว (ร้อยละ 42.50) รองลงมาคือ เดินทางมากับเพื่อน (ร้อยละ 37.00) ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ต่ำกว่า 1,000 บาท (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือมีค่าใช้จ่ายประมาณ 1,001 - 2,000 บาท (ร้อยละ 17.00) ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ สำหรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวชอบ

มากที่สุด คือ พักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 49.75) รองลงมาคือ รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสัมผัสธรรมชาติ (ร้อยละ 22.75) เมื่อกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา นักท่องเที่ยวจะนึกถึงซากฟอสซิลดึกดำบรรพ์มากที่สุด (ร้อยละ 54.50) รองลงมาคือ แหล่งโครงสร้าง เช่น ภูเขา แนวชั้นหิน (ร้อยละ 47.25) และช่องทางที่ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยามากที่สุด คือ จากครอบครัว เช่น เพื่อน ครอบครัว (ร้อยละ 34.25) รองลงมาคือ สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook Instagram (ร้อยละ 33.25) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทย (n=400)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว (ไม่รวมการเดินทางครั้งนี้)		
ไม่เคย	176	44.00
1	96	24.00
2	41	10.25
มากกว่า 2	87	21.75
ช่วงเวลา		
วันธรรมดา	102	25.50
วันหยุดสุดสัปดาห์	219	54.75
วันหยุดนักขัตฤกษ์	79	19.75
วัตถุประสงค์เพื่อ		
พักผ่อนหย่อนใจ	168	42.00
สัมผัสธรรมชาติ	76	19.00
สัมผัสวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น	29	7.25
สัมผัสประสบการณ์แปลกใหม่	50	12.50
ศึกษาหาความรู้	77	19.25
อื่น ๆ (ติดต่อธุรกิจ, มาเยี่ยมครอบครัว)	0	0.00
บุคคล		
คนเดียว	23	5.75
เพื่อน	148	37.00
ครอบครัว	170	42.50
คู่รัก	19	4.75
หน่วยงาน	36	9.00
อื่น ๆ (บริษัทนำเที่ยว, สัมมนา ฯลฯ)	4	1.00
ค่าใช้จ่าย (บาท)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1,000	160	40.00
1,001 – 2,000	68	17.00
2,001 – 3,000	48	12.00
4,001 – 5,000	33	8.25
มากกว่า 5,000	65	16.25
รูปแบบการท่องเที่ยว		
พักผ่อนหย่อนใจ	199	49.75
การศึกษา/ ทัศนศึกษา	55	13.75

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประชุม/ สัมมนา	8	2.00
เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น	46	11.50
ธุรกิจ	1	0.25
สัมผัสธรรมชาติ	91	22.75
สิ่งที่นึกถึง		
ซากฟอสซิลดึกดำบรรพ์	218	54.50
ถ้ำ	121	30.25
น้ำตก	101	25.25
บ่อน้ำพุร้อน	54	13.50
แหล่งโครงสร้าง (เช่น ภูเขา แนวชั้นหิน)	189	47.25
ช่องทาง		
ค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง	99	24.75
คนรอบตัว เช่น เพื่อน ครอบครัว	137	34.25
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร นิตยสาร โบรชัวร์	19	4.75
สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook Line Instagram	133	33.25
อื่น ๆ (ป้ายบอกทาง, การบอกต่อ ฯลฯ)	12	3.00

จากผลการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย แยกเป็นรายประเด็น ดังตารางที่ 3 พบว่า

ด้านความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้มีป้ายบ่งชี้เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนมีการบอกระยะทางอย่างชัดเจน และมีป้ายที่แสดงถึงการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาคือมีทางเข้าถึงด้วยรถทุกประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี ($\bar{X} = 4.39$) และสถานที่ให้บริการทางคมนาคมทั่วถึง เช่น ปั้มน้ำมัน จุดพักรถ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.20$)

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$) กิจกรรมการท่องเที่ยว น่าสนใจ และดึงดูดใจ และกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมหรือทำลายสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.50$) กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ($\bar{X} = 4.48$) คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์โดดเด่น แปลกตา สวยงามน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.54$) และโปรโมชั่นของแหล่งท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.12$)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นสถานที่มีป้ายสื่อความหมายในเส้นทางเดินเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยใช้วัสดุที่เหมาะสมกลมกลืนกับพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ มีป้ายบอกทิศทาง ระยะทาง ทั้งที่จุดเริ่มต้น และในระหว่างเส้นทาง ($\bar{X} = 4.45$) และประเด็นร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลาย และเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ

ด้านการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ราคาที่พักเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ที่พักมีความหลากหลายและเพียงพอให้เลือกใช้บริการ ($\bar{X} = 4.13$) ที่พักอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ($\bar{X} = 4.05$) และมีบริการรถรับส่งจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ

ด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว (Safety) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นความปลอดภัยของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ศูนย์บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.29$) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย พื้นค่อนข้างเรียบ ไม่มีร่องหรือซอกที่อันตราย ($\bar{X} = 4.25$) และระบบดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย ในภาพรวมของทุกด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับความต้องการมากที่สุดในด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.40$) ถัดมาคือ ด้านความสะดวกในการเดินทาง ($\bar{X} = 4.32$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.27$) ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.24$) และด้านการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทย

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ความสะดวกในการเดินทาง			
1.1 ระบบขนส่งสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.24	0.81	มากที่สุด
1.2 มีทางเข้าถึงด้วยรถทุกประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี	4.39	0.70	มากที่สุด
1.3 มีป้ายบ่งชี้เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนมีการบอกระยะทางอย่างชัดเจน และมีป้ายที่แสดงถึงการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	4.51	0.61	มากที่สุด
1.4 แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้ง่าย	4.38	0.65	มากที่สุด
1.5 สถานที่ให้บริการทางคมนาคมทั่วถึง เช่น ปั๊มน้ำมัน จุดพักรถ	4.20	0.78	มาก
1.6 เส้นทางถนนมีผิวเรียบ มีไฟฟ้าส่องสว่าง	4.21	0.78	มากที่สุด

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
รวมเฉลี่ย	4.32	0.72	มากที่สุด
2. กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว			
2.1 กิจกรรมการท่องเที่ยว น่าสนใจและดึงดูดใจ	4.50	0.67	มากที่สุด
2.2 คนในท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ	4.45	0.73	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมหรือทำลายสิ่งแวดล้อม	4.50	0.62	มากที่สุด
2.4 นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ	4.54	0.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.49	0.68	มากที่สุด
3. สิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 แหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์โดดเด่นแปลกตา สวยงามน่าสนใจ	4.55	0.61	มากที่สุด
3.2 สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	4.54	0.66	มากที่สุด
3.3 โปรโมชันของแหล่งท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลต่าง ๆ	4.12	0.84	มาก
3.4 ของที่ระลึก/ของฝากประจำแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ	4.31	0.70	มากที่สุด
3.5 ความเป็นมิตรไมตรีของคนในท้องถิ่น	4.42	0.68	มากที่สุด
3.6 มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	4.46	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.40	0.70	มากที่สุด
4. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4.1 สถานที่มีป้ายสื่อความหมายในเส้นทางเดินเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยใช้วัสดุที่เหมาะสมกลมกลืนกับพื้นที่	4.48	0.69	มากที่สุด
4.2 มีป้ายบอกทิศทาง ระยะทาง ทั้งที่จุดเริ่มต้นและในระหว่างเส้นทาง	4.45	0.73	มากที่สุด
4.3 มีที่พักเป็นจุด ๆ มีลานหรือม้านั่งพักเป็นช่วง ๆ ในระยะความห่างที่เหมาะสม	4.22	0.77	มากที่สุด
4.4 จัดทำราวเกาะสำหรับเดินทางในบริเวณที่มีความลาดชันมาก หรือบริเวณที่อาจมีอันตรายต่อนักท่องเที่ยว โดยใช้วัสดุที่แข็งแรงทนทาน	4.20	0.86	มาก
4.5 สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น น้ำสะอาด ไฟฟ้า มีเพียงพอและเหมาะสม	4.30	0.82	มากที่สุด
4.6 สัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต มีความเสถียรและครอบคลุมทั่วบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	4.30	0.93	มากที่สุด

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4.7 ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและเพียงพอ	4.04	0.94	มาก
4.8 จุดบริการ/ศูนย์บริการแก่นักท่องเที่ยว	4.23	0.72	มากที่สุด
4.9 จัดให้มีพื้นที่หรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เพื่อรองรับกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.13	0.81	มาก
4.10 ความสะอาดและความพอเพียงของห้องสุขาและห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.35	0.86	มากที่สุด
4.11 มีการจัดภาชนะรองรับขยะตามทางเดินเป็นช่วง ๆ ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม	4.18	0.78	มาก
4.12 สถานที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.35	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.27	0.80	มากที่สุด
5. การบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว			
5.1 ที่พักอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน	4.05	0.82	มาก
5.2 ที่พักมีความหลากหลายและเพียงพอให้เลือกใช้บริการ	4.13	0.75	มาก
5.3 ราคาที่พักเหมาะสม	4.19	0.75	มาก
5.4 มีบริการรถรับส่งจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยว	4.03	0.84	มาก
รวมเฉลี่ย	4.10	0.79	มาก
6. ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว			
6.1 บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย พื้นค่อนข้างเรียบ ไม่มีร่องหรือซอกที่อันตราย	4.25	0.75	มากที่สุด
6.2 ศูนย์บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	4.29	0.72	มากที่สุด
6.3 ความปลอดภัยของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	4.30	0.74	มากที่สุด
6.4 ระบบดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	4.14	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.79	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

จากผลการศึกษาด้านลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท มีรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน และมีภูมิลำเนาใกล้แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป

จากผลการวิจัยด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่าหากไม่รวมการเดินทางในครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในอุทยานธรณีโลกในประเทศไทยมาก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาในครั้งนี้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ร่วมกับครอบครัว ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในครั้งนี้ต่ำกว่า 1,000 บาท และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุดคือพักผ่อนหย่อนใจ

นอกจากนี้ หากกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา นักท่องเที่ยวจะนึกถึง ซากฟอสซิลดึกดำบรรพ์ เป็นอันดับแรก ตามมาด้วย แหล่งโครงสร้าง เช่น ภูเขา แนวชั้นหิน และถ้ำ ตามลำดับ โดยข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับมาจากคนรอบตัว เช่น เพื่อน ครอบครัว มากที่สุด

จากผลการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย พบว่า ในภาพรวมของความต้องการของนักท่องเที่ยวมีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาทุกด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับความต้องการมากที่สุดในด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว (Activities) รองลงมาคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) และมีความต้องการด้านการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) น้อยที่สุด โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว (Activities) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในประเด็นของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและดึงดูดใจ และไม่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมหรือทำลายสิ่งแวดล้อม ถัดมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และคนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ตามลำดับ ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในประเด็นแหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์โดดเด่น แปลกตา สวยงาม น่าสนใจ รองลงมาคือ สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว และให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือโปรแกรมของแหล่งท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ด้านความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) พบว่า การมีป้ายบ่งชี้เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนมีการบอกระยะทางอย่างชัดเจน และมีป้ายที่แสดงถึงการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นประเด็นที่นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ การมีทางเข้าถึงด้วยรถทุกประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้ง่าย ส่วนประเด็นสถานที่ให้บริการทางคมนาคมทั่วถึง เช่น ปิมน้ำมัน จุดพักรถ เป็นประเด็นที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในประเด็นสถานที่มีป้ายสื่อความหมายในเส้นทางเดินเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยใช้วัสดุที่เหมาะสม กลมกลืนกับพื้นที่ รองลงมาคือ มีป้ายบอกทิศทางระยะทาง ทั้งที่จุดเริ่มต้น และในระหว่างเส้นทาง ถัดมาคือ ความสะอาดและความพอเพียงของห้องสุขาและห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว และสถานที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการน้อยที่สุดคือ ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายและเพียงพอ ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว (Safety) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในประเด็นความปลอดภัยของที่พักรับรองในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ศูนย์บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย พื้นค่อนข้างเรียบ ไม่มีร่องหรือขอกที่อันตราย และระบบดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตามลำดับ ด้านการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในประเด็นราคาที่พักรับรองเหมาะสม รองลงมาคือ ที่พักมีความหลากหลาย และเพียงพอให้เลือกใช้บริการ ถัดมาคือที่พักอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน และมีบริการรถรับส่งจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีโลกของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทศนาคง ทองแก้ว (2554) ที่ระบุว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันส่งผลต่อพฤติกรรมทัศนคติ และความชื่นชอบในการท่องเที่ยว สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรณีของนักท่องเที่ยวชาวไทย หากไม่นับรวมการเดินทางครั้งล่าสุดส่วนใหญ่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวในอุทยานธรณีโลกมาก่อน โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางในครั้งนี้เพื่อพักผ่อนร่วมกับครอบครัวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรณีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ ดนุวัศ สุวรรณวงศ์ (2564) ที่ได้

ทำการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานธรณีโลกสตูล และสอดคล้องกับผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามแนวเส้นทางโคราช จีโอพาร์ค อำเภอสองแคว จังหวัด นครราชสีมา พงษ์พรภัสร์ วิริยะ (2564) และหากกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา นักท่องเที่ยวจะนึกถึง ซาก ฟอสซิลดึกดำบรรพ์เป็นอันดับแรก ทำให้เห็นว่าซากฟอสซิลดึกดำบรรพ์ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวเชิง ธรณีวิทยา

ผลการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาในพื้นที่อุทยานธรณี โลกประเทศไทย ตามแนวคิดของ Dickman (1996) ที่แสดงถึงความต้องการที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ประสบ ความสำเร็จ (ปัจจัย 5A) ในภาพรวมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับความต้องการมากที่สุด ในด้านกิจกรรมในแหล่ง ท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ รองลงมา คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว และด้านการบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับสุดท้าย จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้เห็นว่ากิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยามีความสำคัญมากกับนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความ ต้องการกิจกรรมที่มีลักษณะที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ น่าสนใจและดึงดูดใจ ไม่ทำให้แหล่ง ท่องเที่ยวเสื่อมโทรมหรือทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ และคนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว นั้น ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ มาศศุกา นิมนบุญจาช (2558) ที่ ศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวและพบว่า กิจกรรมเป็นด้านที่สำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

หน่วยงานอุทยานธรณีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดูแลสภาพเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพที่ดี รถทุก ประเภทสามารถใช้สัญจรได้อย่างดี มีป้ายบอกเส้นทางซึ่งสื่อความหมายถึงสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจนทั้งระยะทาง และมีความน่าสนใจ เพื่อความสะดวกในการเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีและควรมีความร่วมมือกับการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย เพื่อประชาสัมพันธ์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีนี้น ได้ และควรมีการสนับสนุนให้มีแหล่งที่พักให้เพียงพอ มีความหลากหลาย และที่สำคัญที่พักต้องอยู่ไม่ไกลจากแหล่ง ท่องเที่ยวและชุมชน รวมทั้งการตรวจสอบให้ราคาที่พักมีความเหมาะสมกับสถานที่และการบริการ

หน่วยงานอุทยานธรณี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่อุทยานธรณี ควรจัดกิจกรรมในแหล่ง ท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ และนักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว โดย ไม่เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ รวมทั้งสร้างสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณี โดยคง สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายหรือสร้างสิ่งแปลกปลอมจนส่งผลให้ความมีเอกลักษณ์ ความโดดเด่น สวยงาม และจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวเสียหายไป พร้อมทั้งการสร้างบรรยากาศความเป็นมิตรของผู้คน ในท้องถิ่นต่อนักท่องเที่ยว มีแผนที่หรือป้ายบอกทางโดยใช้วัสดุที่เหมาะสม มีความกลมกลืนไปกับแหล่งท่องเที่ยว ทั้งมี การบอกระยะทาง จุดสังเกต ข้อมูลทางวิชาการ และมีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอเหมาะสมกับปริมาณนักท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยว อีกทั้งการดูแลความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณี โดยจัดให้มี ศูนย์บริการช่วยเหลือสำหรับนักท่องเที่ยว ปรับปรุงบริเวณหรือจุดที่ไม่ปลอดภัยภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น พื้นผิว ทางเดิน หรือจุดที่ลื่นไถลให้เปิดโล่ง พร้อมทั้งจุดแวะพักในแหล่งท่องเที่ยว ควรปลอดภัย ไม่ลื่นไถล และทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัย เกิดความประทับใจและกลับมาใช้บริการท่องเที่ยวซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้น ในครั้งต่อไปควรมี การศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีในพื้นที่อุทยานธรณีโลกใน ประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรณีในประเทศไทยให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำผลการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนนโยบาย ส่งเสริม

พัฒนา ปรับปรุง วางกลยุทธ์ และใช้เป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงธรณีของอุทยานธรณีของประเทศไทย ในแหล่งอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย)

- กอบกาญจน์ เจริญทอง. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ 1]. มหาวิทยาลัยสยาม.
- ชัยชนา คำชา. (2555). *แนวทางการนำเสนอแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยา/อุทยานธรณีให้มีความน่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยว*. สำนักธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี.
- ณฐพรรณ พวงยะ. (2563). *บทวิเคราะห์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์ ประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ 1]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดนุวัศ สุวรรณวงศ์. (2564). *แนวทางการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกสตูลเพื่อยกระดับการพัฒนาพื้นที่ จังหวัดสตูลภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 11(1), 261-273.*
- ทัศนาค ทองแก้ว. (2554). *ความพึงพอใจของลูกค้าคนไทยที่มาซื้อสินค้าในตลาดนัดจตุจักรเขต จตุจักร. มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- ประเทือง จินตสกุล. (2561). *โคราชจีโอพาร์ค สู่จีโอพาร์คโลกยูเนสโก. กองธรณีวิทยา ส่วนอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยา และจัดตั้งอุทยานธรณี กรมทรัพยากรธรณี.*
- ประสิทธิ์ ทองอุ่น. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. ธีรดาเพ็ญเคอเคชั่น.*
- ป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง ดนุวัศ สุวรรณวงศ์ และอรอนงค์ เฌิบแหลม. (2563). *การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกสตูลอย่างยั่งยืน.*
https://elibrary.tsri.or.th/fullP/RDG62T0068/RDG62T0068V01//RDG62T0068V01_abstract.pdf
- พวงพรภัสสร วิริยะ. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามแนวเส้นทางโคราช จีโอพาร์ค อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(4), 225-243.*
- แพรวพรรณ ศิริเลิศ. (2566). *UNESCO รับรองโคราชจีโอพาร์ค เป็นอุทยานธรณีแห่งที่ 4 ของโลก.*
<https://www.sdgmovement.com/2023/05/23/unesco-khorat-geopark/>
- มาศศุภา นิมบุญจา. (2558). *การศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสันหนอกวัว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม). มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- วิกิพีเดีย. (2567). *อุทยานธรณีโลกในประเทศไทย.*
<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%98%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%B5%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B9%83%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>
- สุชนา จันทร์แสง และมัลลิกา ธรรมจริยาวัฒน์. (2561). *การศึกษาความประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผล ต่อพฤติกรรมการกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบรรพชีวิน “อุทยานธรณีโคราช (Khorat Geopark)” จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. http://www.bas-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-7_1564994885.pdf*

เอกสารอ้างอิง (ภาษาอังกฤษ)

- Cochran, W.G. (1953). *Sampling Techniques*. John Wiley & Sons, Inc.
- Dickman, C. R. (1996). *Overview of the Impacts of Feral Cats on Australian Native Fauna*. Australian Nature Conservation Agency.

- Dowling, R., & Newsome, D. (2005). *Geotourism*. Elsevier.
- Hose, T.A. (1995). Selling the Story of Britain's Stone. *Environmental Interpretation*, 10(2), 16-17.
- Newsome, D., & Dowling, R. (2010). *Geotourism: the tourism of geology and landscape*. Goodfellow Publishers.
- Newsome, D., Dowling, R., & Leung, Y-F., (2012). The nature and management of geotourism: A case study of two established iconic geotourism destination. *Tourism management perspectives*, 2(3), 19-27.

คณะผู้เขียน

อำนวยการ วรรณกุล

149 หมู่ 14 ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52100
e-mail: amnoui456@gmail.com

ดร.วรัชต์ มัธยมบุรุษ

คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000
e-mail: warachm@gmail.com

ผศ.ดร.ประกอบศิริ ภักดีพินิจ

คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000
e-mail: prakobsirip@hotmail.com

ดร.กรณินทร์รัตน์ คะวัตกุล

คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000
e-mail: krantarat@hotmail.com